

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 septembrie 2013

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Petru Ursache,

Judecătorii - Elena Covalenco, Ghenadie Nicolaev, Nicolae Gordilă, Ion Arhiliuc,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat împotriva sentinței Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 10 octombrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2013 de către avocatul Bodrug Alexandru în numele inculpatului

Cătărau Victor Vasile, născut la 19 mai 1987, originar și domiciliat în s.Geamănă, r-nul Anenii-Noi.

Termenul examinării cauzei în:

prima instanță de la 03.01.2012 pînă la 10.10.2012,

instanța de apel de la 11.05.2012 pînă la 06.03.2013,

instanța de recurs de la 04.06.2013 pînă la 24.09.2013.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 10 octombrie 2012, Cătărau Victor a fost condamnat în baza art.186 alin.(2) lit.d) Cod penal la 1 an închisoare, iar în temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 2 ani.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Cătărau Victor, la 17 iulie 2012, ora 15.00, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se pe șantierul de construcție din str.Băcioii Noi 14/5, mun.Chișinău, a sustras pe ascuns materiale de construcție - 10 bucăți de armatură în valoare de 1137 lei, cauzându-i SRL „Ecosem Grup” o daună materială considerabilă.

3. Împotriva sentinței au declarat apel procurorul și avocatul Bodrug Alexandru în numele inculpatului, care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie condamnat conform învinuirii înaintate, în baza art.186 alin.(4) Cod penal la 6 ani închisoare, invocînd că instanța reîncadrînd acțiunile acestuia, neîntemeiat a luat ca bază procesul-verbal de cercetare la fața locului din 19.07.2011, conform căruia în ograda casei cet.I.Beschieru au fost depistate 30 de bare de armatură cu lungimea de aproximativ 4 m, fără a aprecia just celelalte probe, și anume: actul de inventariere nr.154 din 18.07.2011, actul de revizie economico-financiară tematică efectuată la SRL „Ecosem Grup”, declarațiile martorilor I.Ostaciuc și V.Ababii, prin care se confirmă faptul că inculpatul a sustras bunuri materiale în sumă totală de 83523,26 lei, ceea ce constituie, potrivit art.126 alin.(1) Cod penal, proporții mari;

- avocatul în numele inculpatului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare, motivînd că partea acuzării nu a prezentat probe pertinente și concludente care ar demonstra că anume inculpatul ar fi sustras bunurile

materiale indicate în actul de inventariere a materialelor de construcție din 18.07.2011; instanța, reîncadrând acțiunile inculpatului din alin.(4) în alin.(2) al art.186 Cod penal, nu a ținut seama de pct.28 din hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.23 din 28.06.2004 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor”, deoarece suma de 1137 lei, nu poate fi recunoscută pentru un agent economic, care încasează sute de mii de lei anual din vânzarea imobilelor, drept o daună în proporții considerabile, iar declarațiile martorului V.Rucan urmau a fi apreciate critic, deoarece paznicilor nu li se achita la timp salariul, iar inculpatul a avut cu ultimul un acord în schimbul salariului să-și ia 10 bare de armatură.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2013, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de procurer și avocat în numele inculpatului, cu menținerea sentinței.

Instanța de apel a constatat că prima instanță, în conformitate cu cerințele legii și propriei convingeri bazate pe cercetarea sub toate aspectele, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect a ajuns la concluzia privind vinovăția lui V.Catărău în comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.d) Cod penal.

Totodată, instanța de apel, cu referire la argumentele avocatului A.Bodrug invocate în apel, a conchis că acestea sînt nefondate, deoarece nerecunoașterea vinei de către inculpat în comiterea infracțiunii imputate nu echivalează cu achitarea acestuia, iar versiunea ultimului că a luat 10 bare de armatură în contul salariului cu acordul reprezentanților persoanei juridice, se combate prin declarațiile reprezentantului părții civile O.Grosu, a martorilor V.Ababii, V.Rucan și S.Eremia, care fiind audiați sub jurământ și avertizați de răspundere penală, au declarat că la SRL „Ecosem Grup” nu se practica achitarea salariului în contul materialelor de construcție și că ar fi existat vreo înțelegere între V.Catărău și V.Rucan pe această temă, ultimul negînd faptul dat pe tot parcursul audierii sale în calitate de martor la urmărirea penală, în prima instanță, cît și în timpul efectuării confruntării cu inculpatul.

La fel, instanța de apel a concluzionat că vinovăția inculpatului se confirmă și prin declarațiile martorului I.Ostaciuc, care a văzut și a înregistrat video momentul sustragerii a 10 bare de armatură, recunoscîndu-l pe inculpat ca persoana care împreună cu O.Catărău și I.Beschieru au scos de pe teritoriul șantierului de construcție a SRL „Ecosem Grup” bunurile menționate, și că acestea nu au fost luate în contul salariului, fiindcă dacă ar fi fost luate în acest scop, inculpatul putea să intre cu mașina pe șantier, însă aceasta a fost parcată pe altă stradă, după clădiri.

De asemenea, instanța a considerat că nu poate servi ca temei de achitare a inculpatului nici motivul că, după comiterea faptei infracționale, a fost răpit și maltrat de către reprezentanții întreprinderii unde lucra ilegal, fiindcă cele expuse constituie obiect de studiu a unui alt proces penal, și că în contul salariului neachitat a fost în drept de a lua materiale de construcție, deoarece legea prevede modalitatea de soluționare a litigiilor de muncă legate inclusiv de neachitarea salariului.

Instanța a respins ca neîntemeiat și argumentul, precum că suma prejudiciului de 1137 lei nu constituie proporții considerabile pentru persoana juridică, motivînd că bunurile sustrate de inculpat erau predestinate construcției casei de locuit, sustragerea cărora are drept consecință întârzierea cu darea în exploatare a obiectului, ceea ce duce la atingerea imaginii, reputației persoanei juridice și pierderea încrederii clienților.

5. Împotriva hotărîrilor judecătorești a declarat recurs ordinar avocatul A.Bodrug în numele inculpatului care, cu trimitere la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare, invocînd repetat aceleași motive cum au fost invocate în apel și descrise la pct.3 al prezentei decizii.

6. Judecînd recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

După cum rezultă din materialele cauzei, prima instanță, verificînd și apreciind probele administrate în cauză, și anume declarațiile: reprezentantului părții civile O.Grosu, a martorilor I.Ostaciuc, V.Ababii, V.Rucan, S.Eremia, I.Bescheru și O.Catărău, a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului urmează a fi reîncadrate din prevederile art.186 alin.(4) în cele ale art.186 alin.(2) lit.d) Cod penal ca furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvîrșit cu cauzarea de daune în proporții considerabile, pe motiv că nu au fost prezentate probe ce ar dovedi vinovăția inculpatului în sustragerea bunurilor materiale în sumă de 83523,26 lei, după cum i-a fost înaintată învinuirea, dar cert s-a stabilit că acesta a sustras bunuri materiale doar în sumă de 1137 lei, cauzînd proprietarului un prejudiciu material considerabil.

Instanța de apel, respingînd apelurile procurorului și avocatului în numele inculpatului, cu menținerea sentinței, a considerat justă concluzia primei instanțe privind încadrarea acțiunilor inculpatului în baza art.186 alin.(2) lit.d) Cod penal, deoarece în cauză nu au fost prezentate probe ce ar confirma vinovăția acestuia în săvîrșirea sustragerii bunurilor părții civile în proporții mari.

Concluzia dată instanța de apel și-a argumentat-o prin faptul că, reieșind din declarațiile reprezentantului părții civile, prejudiciul material cauzat SRL „Ecossem Grup” în urma infracțiunii în sumă de 1137 lei este unul considerabil, deoarece *„bunurile sustrase de inculpat erau predestinate construcției casei de locuit și sustragerea acestora au drept consecință întîrzierea cu darea în exploatare a obiectului ceea ce aduce atingere imaginii reputației persoanei juridice și pierderea încrederii clienților”*, astfel raportînd situația dată la prevederile art.126 alin.(2) Cod penal, rezultă că inculpatul i-a cauzat părții civile o daună materială considerabilă.

La acest capitol instanța de recurs atestă că, calificativul prevăzut la art.186 alin.(2) lit.d) Cod penal „cu cauzarea în proporții considerabile”, ca și oricare element constitutiv al laturii obiective a infracțiunii imputate persoanei și puse sub învinuire, urmează a fi demonstrat cu probe suficiente și convingătoare că s-a comis anume această infracțiune.

Potrivit sentinței, volumul prejudiciului material cauzat constituie 1137 lei. Proporțiile, inclusiv a daunei considerabile, se apreciază în conformitate cu prevederile art.126 alin.(2) Cod penal, care stipulează că caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luîndu-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei.

Criteriile sus-menționate, în cazul în care a avut loc o infracțiune de sustragere a bunurilor, urmează a fi cercetate și demonstrate prin probe care să fie conforme cu art.93-94 Cod de procedură penală, probe care trebuie descrise atât în rechizitoriu, cât și în hotărârile judecătorești.

Instanța de fond condamându-l pe V.Catărău pentru săvârșirea infracțiunii de sustragere a bunurilor proprietarului în proporții considerabile, după cum rezultă din sentință, nu a constatat și argumentat în baza căror probe ori documente a ajuns la concluzia că suma de 1137 lei constituie pentru partea civilă o daună considerabilă, care criteriile din cele enumerate în art.126 Cod penal sînt prezente și confirmă această concluzie. La fel, instanța de apel, verificînd legalitatea și temeinicia sentinței, nu a ținut seama că în afară de declarațiile părții civile în cauză lipsesc probe care ar elucida criteriile cuprinse în norma dată.

Astfel, Colegiul penal constată că nu au fost acumulate și nu au fost prezentate în materialele cauzei date (rapoarte financiare, dări de seamă) privind atât veniturile părții civile, cât și starea financiară a acesteia, din care s-ar deduce că bunurile sustrate au influențat esențial starea financiară a părții civile.

Prin urmare, sînt întemeiate argumentele recurentului referitor la critica concluziilor instanțelor de judecată, precum că suma bunurilor sustrate de inculpat este considerabilă.

Astfel, Colegiul penal conchide că instanțele de fond greșit au calificat acțiunile inculpatului în baza art.186 alin.(2) lit.d) Cod penal - furtul săvîrșit cu cauzarea daunei materiale în proporții considerabile, de rînd ce nu au fost prezentate probe ce ar demonstra că suma de 1137 lei pentru partea civilă este o daună de proporții considerabile.

În situația de fapt stabilită, Colegiul penal conchide că acțiunile inculpatului V.Catărău urmează a fi încadrate în art.186 alin.(1) Cod penal, ca furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, deoarece acesta, la 17 iulie 2012, ora 15.00, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflîndu-se pe șantierul de construcție a SRL „Ecosem Grup”, amplasat pe str.Băcioii Noi 14/5, mun.Chișinău, a sustras pe ascuns materiale de construcție - 10 bucăți de armatură, cauzîndu-i proprietarului un prejudiciu în valoare de 1137 lei.

Totodată, Colegiul penal consideră neîntemeiate argumentele apărării, precum că inculpatul a luat cu acordul reprezentantului SRL bunurile sus-menționate în contul salariului neachitat, deoarece versiunea dată a fost combătută prin declarațiile reprezentantului părții civile O.Grosu, a martorilor V.Ababii, V.Rucan, S.Eremia și I.Ostaciuc, care au relatat că la SRL „Ecosem Grup” nu se practica achitarea în contul salariului cu materiale de construcție, mai mult că inculpatul nici nu s-a adresat cu astfel de solicitare și nimeni nu i-a dat permisiunea de a lua bunurile în contul salariului.

Colegiul penal atestă că, nerecunoașterea vinei de către inculpat în comiterea faptei prejudiciabile nu echivalează cu achitarea lui, de vreme ce în cauză au fost prezentate probe certe ce confirmă faptul sustragerii de către inculpat a bunurilor părții civile.

La stabilirea măsurii de pedeapsă inculpatului, Colegiul penal, în conformitate cu prevederile art.61, 75 Cod penal, ține seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de toate circumstanțele cauzei care agravează ori atenuează răspunderea, de persoana inculpatului, care se caracterizează

pozitiv, anterior nu a fost judecat, că prejudiciul cauzat a fost restituit, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, cu numirea inculpatului a unei pedepse cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, considerînd că reeducarea și corijarea acestuia este posibilă fără izolare de societate, dispunînd suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate sub formă de închisoare. Totodată, Colegiul penal, luînd în considerație starea materială a inculpatului, faptul că dînsul nu este încadrat în cîmpul muncii, consideră irațional aplicarea pedepsei amenzii, inclusiv și a muncii neremunerate în folosul comunității, aceasta aplicîndu-se doar cu acordul persoanei vinovate.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecînd recursul și stabilind prezența temeiului prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, urmează să caseze hotărîrile instanțelor de fond, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărîre, dacă nu se agravează situația inculpatului.

Prin urmare, Colegiul conchide că eroarea comisă de instanțele de fond urmează a fi corectată, prin casarea deciziei instanței de apel și sentinței primei instanțe în latura penală, cu pronunțarea unei noi hotărîri în privința lui V.Catărău în această parte.

7. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Bodrug Alexandru în numele inculpatului Catărău Victor, casează sentința Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 10 octombrie 2012 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2013 în privința lui Catărău Victor, în latura penală, cu pronunțarea unei noi hotărîri în această parte:

Catărău Victor se condamnă în baza art.186 alin.(1) Cod penal cu stabilirea pedepsei de 6 (șase) luni închisoare.

În temeiul art.90 Cod penal, se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 1 (un) an.

Celelalte dispoziții ale hotărîrilor atacate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 octombrie 2013, ora 09.30.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Elena Covalenco

Ghenadie Nicolaev

Nicolae Gordilă

Ion Arhiliuc